

Norges Forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

Deres ref.:

Vår ref.:
14/8259 -

Dato:
11.03.2021

Statsbudsjettet 2021 – Tildelingsbrev fra Utenriksdepartementet

1. Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2020-2021) for Utenriksdepartementet og Innst. 7 S (2020-2021) som Stortinget behandlet og vedtok den 19. desember 2020. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for forvaltningen av Utenriksdepartementets midler til Forskningsrådet i 2021.

Utenriksdepartementet (UD) stiller i dette tildelingsbrevet 78.200.000 kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2021.

Det vil for budsjettåret 2021 ikke utstedes tildelingsbrev fra Norad til Forskningsrådet, ettersom UD nå har endret praksis i tråd med retningslinjer fra KD. Dette tildelingsbrevet vil dermed omfatte samtlige midler som stilles til rådighet for Forskningsrådet. UD ønsker imidlertid å understreke verdien av det gode faglige samarbeidet mellom Forskningsrådet og Norad og ber om at det opprettholdes gode strukturer for faglig samarbeid mellom Forskningsrådet og Norad i fortsettelsen. Likelydende forventninger er formidlet til Norad.

Vi viser i tillegg til tildelingsbrevet som Kunnskapsdepartementet (KD) sender som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Regjeringen har fastsatt fem mål for Norges forskningsråds virksomhet:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Vi viser også til tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrende departement, for nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra UD

UDs tildelinger til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under Mål 1 «Økt vitenskapelig kvalitet» og Mål 3 «Møte store samfunnsutfordringer.» Mål 2 «Økt verdiskaping i næringslivet» er også relevant for enkelte av tildelingene.

UD har sektoransvaret for utenriks- og utviklingspolitikken, samt deler av sikkerhetspolitikken. Tildelingene under dette tildelingsbrevet skal styrke forskning som bidrar til kunnskap om og innsikt i globale utfordringer og bærekraftige løsninger i utviklingsland, knyttet til den globale innsatsen for å nå bærekraftsmålene. UD legger vekt på at forskningen er utfordringsbasert og konsentreres om geografiske og tematiske områder som er særlig relevante for norsk utenriks- og utviklingspolitikk.

Dette inkluderer bl.a. nordområdene, Arktis og Russland, miljøvennlig teknologi, Europa-forskning, Asiaforskning og prioritert tematikk innenfor utviklingsforskning, jf. punkt 3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2021.

2.2 Styringsinformasjon

Det vises til KDs etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i struktur og forventinger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten. Vi viser til punkt 5 «Rapportering for 2021» i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer UD forventer at Forskningsrådet skal rapportere om.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2021

For 2021 stiller Utenriksdepartementet 78.200.000 kroner til rådighet for Norges forskningsråd i tråd med følgende fordeling:

Aktivitet, periode, referanser	Budsjett kap.post	Flerårig ramme	Tildeling 2021
UTENRIKS programmet (UD-ref QZA-17/0186) • Nordområdene og Arktis (2017-2021)	118.70.21.1	80 000 000	0
UTENRIKS programmet (UD-ref RUS-17/0024) • Russlandsforskning (2017-2021)	118.70.12.2	45 000 000	9.000.000
UTENRIKS programmet (UD-ref UKR-17/0017) • Utviklingen i Øst-Europa (2020-2022)	159.71.21.1	12 000 000	4.000.000
UTENRIKS programmet (UD-ref kap.post 118.74) • Asia i endring (2020-2023)	118.74	19 000 000	4 500 000
UTENRIKS programmet (UD-ref NOR-18/0001) • Europa i endring – fase 3, 2018-2022)	118.74	69 750 000	16.700.000
Sør-Afrikaprogrammet SANOCEAN (UD-Ref RSA-16/0005)	163.71	16 659 000	4.000.000
Global helse (nytt program)	160.70	400 000 000	40 000 000
Totalt			78.200.000

Som en ettårig reduksjon er kap. 161, post 71 Forskning i 2021 redusert med inntil 132,5 mill. kroner for å få ned Forskningsrådets avsetninger. Denne ettårige reduksjonen skal ikke føre til redusert aktivitet og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler for de berørte aktivitetene i tråd med sine tidligere planer og økonomiske rammer.

Midlene utbetales tentativt mars 2021. Utbetalingen til Sør-Afrikaprogrammet SANOCEAN vil skje fra ambassaden i Pretoria til Forskningsrådet. Resten vil utbetales samlet fra departementet.

De midler som UD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. UD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelse sikres på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med UD før implementering.

Tildelinger fra bistandsbudsjettet skal kun brukes til tiltak som kan rapporteres som Offisiell utviklingshjelp (ODA) i henhold til OECD/DAC. De følgende fire tverrgående hensynene i utviklingspolitikken skal alltid vurderes for disse tildelinger:

- Menneskerettigheter, særlig knyttet til medbestemmelse, ansvarlighet og ikke-diskriminering
- Kvinners rettigheter og likestilling
- Klima og miljø
- Anti-korrupsjon

I dette tildelingsbrevet gjelder dette kap. 150, post 70, kap. 159 post 71, kap. 160, post 70 og kap. 161, post 71 og 72.

3.1 Budsjettmessige føringer

Nordområdene/Arktis, Russland og Øst-Europa

Det tildeles midler til UTENRIKS programmet, rettet mot Nordområdene/Arktis og Russland, samt midler til bistandsbudsjettet til forskning om og forskningssamarbeid med Øst-Europa. Innsatsen skal produsere kunnskap av høy kvalitet og styrke relevante norske forskningsmiljøer.

Nordområdene og Arktis

Programmet løper ut 2021 og alle midler er tildelt.

Russland

Formålet er å utvikle en langsiktig strategisk ekspertise om Russland i Norge, både hva gjelder situasjonen innenriks i Russland og Russlands relasjoner til andre land. Det legges særlig vekt på kunnskap om landets politiske-, samfunnsmessige og økonomiske utvikling.

Utvikling i Øst-Europa (Ukraina, Georgia og Hviterussland, Moldova, Armenia, Aserbajdsjan)

Formålet er å produsere kunnskap av høy kvalitet som kan stryke utviklingen i landene og å stryke landenes egen forskningskapasitet. Samtidig skal forskningssamarbeid mellom norske forskningsmiljøer og partnere styrkes, og styrke norsk forskning på utvalgte utviklingsområder i landene. Det legges særlig vekt på forskning om landenes hovedutfordringer knyttet til innen- og utenrikspolitikken. Forskning om og samarbeid med Ukraina, Georgia og Hviterussland prioriteres.

Europa i endring - fase 3

Satsingen «Europa i endring» skal i tråd med programdokumentets fem hovedtema fremme europarelatert forskning av høy kvalitet som gir ny innsikt og styrker kunnskapsgrunnlaget for politisk handling.

Asia i endring

Økt kunnskap om forhold til asiatiske land og regioner er et satsningsområde i Forskningsstrategien for utenriktjenesten. Programmet er en delaktivitet under forskningsprogrammet UTENRIKS, som finansieres over flere poster. Hovedmålet er å bidra til at det bygges norsk forskningskompetanse på et høyt internasjonalt nivå langs et bredere spekter av

temaer som speiler et Asia i rask endring, hva dette betyr globalt og ikke minst hvilke konsekvenser det har for Norge. Innsatsen skal produsere kunnskap av høy kvalitet, og styrke relevante norske forskningsmiljøer.

SANOCEAN

SANOCEAN skal støtte forskning som bidrar til bærekraftig forvaltning av naturressurser i Sør-Afrika, herunder innenfor havbruk og havforvaltning (blå økonomi), miljø (med vekt på hav og marin forurensing), klimaendringer og bærekraftig energi. Norske og sørafrikanske myndigheter står sammen om rammeavtalen for samarbeidet, hvor det i hvert prosjekt deltar en norsk og en sørafrikansk forskningsinstitusjon.

Strategisk instituttsatsing

Strategisk instituttsatsing (SIS) involverer fire forskningsinstitutter innenfor utviklingsforskning; NUPI, PRIO, FNI og CMI. SIS skal sikre at sentrale aktører innenfor utviklingspolitikken og forvaltningen skal få mer systematisk og jevnlig tilgang til FoU-basert kunnskap som de fire instituttene besitter på utvalgte områder. I 2021 tildeles fra NFRs avsetninger ytterligere 1,6 millioner kroner til fordeling mellom NUPI og PRIO. Summen trekkes fra Forskningsrådets avsetninger. Midlene skal brukes til å opparbeide kunnskap om Norges plass i sikkerhetsrådet.

Global helse

Den nye satsingen på global helse skal støtte forskning som er relevant for Bærekraftsmål 3 «Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle». Forskningen skal bidra til varige forbedringer i helsetilstanden for sårbare grupper i lav- og mellominntektsland (LLMICs), og bidra til vesentlig reduksjon i sykdomsbyrde og ulikhet i helse i disse landene. Den skal også gi innsikt på et nivå som gjør den relevant for politikkkutforming og praksis. Det vil omfatte forskning blant annet knyttet til helsekriser og -beredskap, smittsomme og ikke-smittsomme sykdommer, mødre-barnehelse, legemidler, vaksiner og antimikrobiell resistens (AMR). Satsingen vil fremme likeverdige partnerskap mellom institusjoner i Norge og i LLMICs og ha en viss prioritering av implementeringsforskning.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansieringen av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. UD viser til KDs tildelingsbrev som etatstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Sektoransvaret skal legges til grunn for rapporteringen til UD under dette tildelingsbrev. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvis rapportene.

6. Planlagte styringsmøter

UD vil avholde et styringsmøte primo juni 2021 med utgangspunkt i årsrapport 2020. Det vil videre bli avholdt et styringsmøte i desember 2021. UD vil komme tilbake til dagsorden, dato og organisering for møtene på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Hege Hertzberg
Assisterende utenriksråd

Knut Espeland
Underdirektør

Kopi: Kunnskapsdepartementet, Riksrevisjonen